СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРҐАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLII. Ч. 9. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 11 січня, 1934. — VOL. XLII. No. 9. Jersey City, N. J., Thursday, January 11, 1934. THREE CENTS.

КОЛЯДА — РІДНІЙ ШКОЛІ В РІДНІМ КРАЮ

ФАРМЕРСЬКИЙ СТРАЙК ПЕРЕХОДИТЬ У ПОВІНЬ НАСИЛЬСТВ

ШІКАҐО.—Молочарський страйк фармерів, що треває вже майже цілий тиждень, зазначився справжньою хвилею насильств. Тоді, коли орґанізація „Пюр Мілк Асосіейшен" вела переговори з представникали 18,000 страйкуючих фармерів за покінчення страйку, страйкарі не здержувалися вже від ніяких насильств та дійшли в своїм завзяттю до того, що здержували поїзди та шукаючи ладунку молока, заходили аж у почтові вози.

Такого нападу на почтовий поїзд доконано на залізниці Мілвокі, коли цей поїзд переїздив попри стацію Водсворт, у повіті Лейк. Це вже був пятий з черги напад страйкарів на поїзд.

Замітно, що ці напади роблено без уваги на судову заборону проти фармерських пікет, яку видано на основі закона проти тростів.

Через заходи фармерських страйкарів які три міліони людей у Шікаґо терпіли недостачу молока. Попит за консервованим молоком подвоївся.

КОНҐРЕС УХВАЛЮЄ ЛІБЕРАЛЬНИЙ ЗАКОН ПРО ТРУНКИ.

ВАШИНҐТОН. — Без довгої дебати палата послів ухвалила новий закон про торговлю алькогольними напитками в тих територіях, що стоять під безпосереднім зарядом федерального уряду.

Цею ухвалою палата послів відкинула всі проєкти державної торгівлі трунками. Замісць цього ухвалено, що торгувати трунками мають приватні купці за дозволами.

Сенат правдоподібно прихилиться до ухвали палати послів. У крайньому разі він поробить в ухвалі тільки незначні зміни.

ЗАКИДАЮТЬ ЗЛОВЖИТКИ В ПОЧТОВІМ УРЯДІ.

ВАШИНҐТОН. — Перед спеціяльним комітетом сенату, що розслідже контракти на воження почти, ставали свідки, які дали зізнання про всякі безправства у почтовім департаменті.

Один почтовий урядовець зізнав, що Волтер Бравн, будучи ґенеральним почтмайстром, давав контракти на воження почти повітрям без розписування конкурсу. Він зізнав теж, що на приказ Бравна знищено всі документи почтового уряду, які відносилися до урядування Бравна.

Бравн заперечує пороблені йому закиди.

БАНК ХОЧЕ ПОЗИВАТИ УРЯДОВЦІВ.

НЮ ЙОРК. — Спеціяльний комітет урядовців банку „Чейз Нешенел" постановив пізвати в суд дебувших директорів банку за шкоди, які банк і депозитори мали через безправні поступки директорів.

ЗА ЗБІЛЬШЕННЯ ФЛЬОТИ.

ВАШИНҐТОН. — Конґресмен Винсон, голова комітету для справи фльоти, вніс заповіджений проєкт будови нових воєнних кораблів для американської фльоти. Фльота мала би вибудувати нові кораблі для воження літаків, і котрторпедовці та підводні лодки. Ці нові кораблі мали би мати разом містоти 149,700 тон.

ХУДОБА ГОЛОДУЄ В КАНАДІ.

САСКАТУН (Саскачеван, Канада). — Через недостачу паші голодує худоба в південно-західній части цеї провінції. Багато худоби вже вигинуло. Фармери просять уряд поспішити їм з допомогою, або принаймні наперти на банки, щоб дали їм відповідний кредит на закупно корму.

ПІДНЕСЛАСЯ ЦІНА ЦИҐАРЕТОК.

НЮ ЙОРК.—Гуртові ціни на чотири найголовніші сорти циґареток, а саме: Кемел, Локі Страйк, Олд Ґодд та Честерфілд, піднеслися на 60 центів від тисячки. В подрібній торговлі ціна кождої пачки зросте на 1 цента.

ЗНОВ ПУСКАЮТЬ ДО АМЕРИКИ ВІДОМУ АНАРХІСТКУ.

ВАШИНҐТОН. — Бюро іміґрації дало дозвіл приїхати до Америки Емі Ґольдман, відомій анархістці, яку депортовано до Росії в 1919 році.

Ема Ґольдман поїхала до Росії одушевлена Совітами, але побула там тільки два роки та виїхала, сильно розчарована тиранськими практиками большевиків. Перебувала вона спершу в Швеції, потім в інших краях Европи, а накінець пробувала дістатися назад до Злучених Держав. Уряд їй на це дозволу не дав, і вона осіла в Канаді й звідти не переставала робити заходів дістатися до Америки. Уряд дав їй тепер дозвіл прибути сюди на три місяці на відвідини родини і знайомих.

ДОПУСКАЮТЬ ДО СТУДИЙ ДЕЯКИХ ЖИДІВ.

Німецьке міністерство освіти дозволяє допущення до складання університетських іспитів тих жидівських студентів, котрих батьти боролися в рядах німецької армії в часі світової війни, або котрих батько або матір були „Арійцями", або котрі мають двох дідів чи бабунь „Арійців".

ПРИСУД У ШПІОНСЬКОМУ ПРОЦЕСІ.

Окружний суд у Варшаві видав присуд у розправі проти Філярової та тов., обвинувачених у шпіонажі. Ладовську, Вол. Кузьмицького, бувшого асесора суду в Лодзі, Германовича і Сівака засудили по 2 роки вязниці. Ладовській присудили крім того кару 25,00 зл. із заміною на 1 рік вязниці. Філярову та ще 4 обвинувачених увільнили.

БЕЗСЕРДЕЧНІ ЛОВЦІ.

Через те, що в Національнім Мавнтейн Парку недалеко Давфин, Ман., є цеї зими мало поживи для дикої звірини, вона покидає горбки парку і сходить у низи поза межами парку. З цього користають ловці, які масами туди наїхали, і в застрашаючий спосіб винищують дику звірину. Коли так далі піде, то незадовго в парку не стане взагалі дикої звірини. Тому пропонують, щоб уряд заборонив стріляти дичину не тільки на просторі Мавнтейн Парку, але й на приґраничній 5-милевій територі поза парком, бо звірята, знесилені обставинами і браком поживи, покидають парк, виходять на сусідні рівнини поза парком і там їх масово ловці вигублюють, а то тим більше, що звірята з парку не втікають перед людьми, бо їх у самім парку ніхто не страхає і вони майже освоєні.

АРЕШТУВАЛИ БУВШОГО ПОСЛА.

Бувшого соймового посла (нар. дем.), Тад. Димовського, редактора гумористичного тижневика „Жовта Муха Тсе-Тсе" у Варшаві, заскаржив редактор тижневика „Муха". Наслідком того Димовському заборонили в заголовку слово „Муха". Всеж Димовський продав „Жовту Муху" кільком особам і натягнув їх на 20,000 зл. Один із пошкодованих дав арештувати Димовського. Димовський був головою „Розвою".

СЕЛЯНИН ВИКРАВ СИНА ЗІ ШПИТАЛЮ.

До державного шпиталю в Слатинських Домах на приказ жандармерії доставили з близького села Середньої Апші (Закарпатська Русь) двоє дітей, хорих на анґіну. Їм дали охоронну інекцію. Один селянин викрав хорого сина до дому, другому насилу зборонили забрати дитину. Тому, що забрав дитину, вона дома померла.

ЗАСИПАНІ СНІГОМ ДВАЦЯТЬ ГОДИН.

Товариство, зложене з шістьох осіб, верталось автомобілем зі Силвер Айлет, Онт. Межи Силвер і Форт Віліям заскочила їх сніговиця і автомобіль не міг рухатися в снігу. Тоді подорожні, втративши надію на дальшу подорож, розложили при дорозі вогонь і так перебули поверх 20 годин серед страшної сніговиці. Щойно по тім часі надїхали сини і забрали їх до найближчої кемпи, а звідтам вони дісталися до головної дороги і щасливо добились до Форт Віліям.

ЖІНКА У ВІЦІ 87 ЛІТ ПОДАЛАСЯ ПРО ГОРОЖАНСТВО.

Марія Грущак, з Норт Бенк, Алберта, прийшла до суду при помочі своїх трох синів і зробила аплікацію про горожанство. Роджена у Волочиськах в Росії, 87 літ тому, Марія Грущак є правдоподібно найстаршою особою, яка коли подавалась про канадійське горожанство. Час її уродин на аплікації є поданий: квітень 1846 р. Жиє в Алберті 23 роки зі своїми трома синами. Не зважаючи на свій старий вік і ослаблення, вона задоволила суд щодо вимаганого знання анґлійської мови.

СПАДОК МОНОПОЛЬНИХ ВИРОБІВ.

Польська статистика нотує дальший спадок збуту тютюнового монополю у вересні м. р. В порівнанні зі серпнем збут тютюнових виробів зменшився на 1 міл. 914 тис. зл. Зменшення збуту тютюнових виробів за перших 9 місяців м. р. виносить у порівнанні з 1932 роком 97 міл. 353 тис. зл. Також сірниковий монополь нотує дальший спадок збуту сірників. У вересні 1933 р. продано 7.9 тис. скринь супроти 8.9 тис. скринь у серпні 1933 р. На протязі 9 місяців м. р. спадок збуту сірників виносив 13 тисяч скринь у порівнанні з 1932 роком.

ПАЛЕННЯ ТРУПІВ.

Декому дуже дивно, що в Індії трупів не закопують у землю, але палять. Та в цім у дійсности нема нічого дивного. В давнині палили трупів і предки нинішніх Українців. Взагалі в давнині всі племена арійські придержувалися звичаю палення трупів.

САМОВБИВСТВО ЧЕРЕЗ РОДИННУ СВАРКУ.

Панна Іванна Тенсковська, 22-літня дівчина в Йонкерс, Н. Й., посварившися за щось з родиною, зайшла до купальні й випила фляшину дезинфекційного плину. Її відвезли до шпиталю, де вона зараз померла.

НАТЯГАННЯ ЖІНОК, ЩО ЧИСТЯТЬ ВЕЛИКІ ДОМИ.

На приказ прокураторії нюйорського стейту, котра почала кампанію проти рекетірства вимушування грошей за роботи, арештовано дві жінки, які вимушували грошеві оплати від жінок, що чистять офісові хмародери. Арештовані були наставницями та домагалися від підлеглих собі жінок по 1 долярови і по 1 долярови й 25 центів тижневої оплати.

ЗАМОРДУВАЛИ СТАРЕНЬКУ ПАРУ.

На фармі пять миль на схід від Вереґін, Саск., поповнено подвійне душогубство, якого цілю був мабуть грабунок. Жертвами душогубства є Петро Журнавель, старенький фармер, і його жінка Анна, літ 58. Фармера вбили крісом, він дістав кулі в груди й у голову, але причини смерти жінки не знають.

Душогубець перешукав ґрунтовно хату й підпалив ліжко. Матерац зовсім згорів.

АМЕРИКАНСЬКІ ДИКІ КОНІ.

Коли по відкриттю Америки Еспанці почали підбивати американських Індіянів у Мексику та в околиці теперішньої республики Перу, кінь був великим пострахом для Індіянів. Кількасот вояків Піцара лише тому могли перемогти величезну армію Інків, що Індіяни-Інки вважали кіннотчиків дивачними потворами. Спершу вони не могли добачити, що кінь і чоловік, це два окремі сотворіння. Коли еспанські кіннотчики кинулися бігом на індіянську армію, вона розбіглася в перестраху. Це доказує, що попередно Індіяни ніколи не бачили коней. А коли не бачили, то це свідчить, що в Америці не було коней перед приїздом Европейців. Але ще й тепер є дикі коні в пущах Мексика і в полудневій Америці. Звідкиж вони там узялися?

Коли в 16. століттю Кортец воював проти мексиканських Ацтеків, одного разу він мусів так поспішно ратувати своє військо втечею, що полишив у Мексику коло пятьдесять жеребців та кобил. За якийсь час ті коні зовсім здичіли. За пів століття їх число збільшилося на кілька тисяч. Та кінь — свійське сотворіння. Навіть і дикого коня легко освоїти. Індіяни, побачивши, як Европейці їздять на конях, почали й собі ловити дикі коні, освоювати і їздити ними верхом. Найскорше освоїло собі дикі коні племя Команшів. За їх прикладом пізніше пішли племена Сю, Чеєни, та західні „Чорноногі" Індіяни.

ЗАНОСИТЬСЯ НА СОЮЗ МІЖ ФРАНЦІЄЮ І СОВІТАМИ

ПАРИЖ. — Страх Франції перед реванжом з боку Німеччини пхає її знову в обійми Росії, хоч усі розумні люди памятають, що на давнім союзі з царською Росією Франція не скористала нічого. Тепер вона хоче за всяку ціну забезпечити свій територіяльний стан посідання, як теж спокій. З огляду на те, що не годна договоритися з Гітлером, розпочато нові торговельні переговори з Совітами, які готові перемінитись у військовий союз. Франція хоче ізолювати Німеччину, обезпечившися ріжними договорами про ненапад. А Совіти хочуть дістати кредити і допомогу на випадок війни з Японією.

Що є вигляди на такий військовий договір, видно по тім, що Франція вже не видвигає квестії сплати Совітами давніх довгів, а з другого боку старі бонди, видані царською владою, підскочили значно у ціні.

В Парижі говорять у поважних сферах ще й про те, що до того воєнного союза будуть втягнені Злучені Держави, зацікавлені в нім через небезпеку війни на Далекім Сході.

СТАЛІН ПОТІШАЄ КОЛХОЗНИКІВ З УКРАЇНИ.

МОСКВА (Росія). — „Правда" повідомляє, що Сталін приймав делеґацію колхозників з Екатеринослава, котра розповідала йому про відносини на Україні. Один з делеґатів розповідав, що в них уже огрівають електрикою навіть хліви для безрог. Сталін розпитував, як свині почувають себе в таких хлівах, а делеґат відповів: „Ого, ще й як почувають себе".

По тім вступі один з делеґатів заявив Сталінови, що як його висилали в делеґації, то наказали йому сказати „товаришеви" Сталінови, що село на Україні потребує більше культури. Треба в нім кіна, театру, книжок, радія, аґрономів, а вже найбільше — товарів. На те Сталін відповів, що колхозники повинні бути задоволені, що тепер уся влада є в робітничо-селянських руках, та що вони мають добру землю, і тепер треба тільки чесно працювати і берегти колхозне майно. А вже уряд постарається, щоби села дістали більше товарів. Жінку-делеґатку потішив Сталін тим, що за давніх часів селяни били жінки, а тепер, за нових, уже не можна.

МОНАРХІСТИ ДЕМОНСТРУЮТЬ.

ПАРИЖ. — Арештовано понад 200 осіб підчас боротьби монархістів з поліцією, яка покінчилася тим, що як поліції так і багатьом монархістам попідбивано очі.

Як колись републиканці протестували проти корупції й надужить монархістичної влади, так тепер монархісти протестували проти републиканської влади. А це у звязку зі скандалом, який покінчився замкненням заставного дому в Байоні й самогубством директора того банку, ошуканця Ставінського. Монархісти кажуть, що Ставінського вбила сама поліція, яка вмішана в ті скандали і знала про ошуства, але мовчала, бо була підкуплена.

ЮВИЛЕЙ ПЕРШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ҐІМНАЗІЇ НА БУКОВИНІ.

ЧЕРНІВЦІ (Буковина). — На Буковині збираються відсвяткувати 25-літню річницю оснований першої української ґімназії, яку отворено у Вижниці в 1908 році. Ця інституція дала до війни споре число українського цвіту, з якого велику частину знищила світова хуртовина, а інша, дозрівши, розійшлася світами.

Щоби гідно відсвяткувати цю 25-літню річницю, задумують видати „Памяткову Книжку". Ця книжка, заразом як історичний документ, має бути поділена на три части, з яких перша буде обнимати повстання і розвиток ґімназії до світової війни, друга частина обниматиме світову війну і визвольну боротьбу, в третій згадається про „останню матуру", ліквідацію й упадок, а в осібнім відступі — подвиги борців за кращу долю, про суспільні становища, праці на рідній ниві та про всякі важніші події з життя поодиноких членів тої славної прекрасної родини з вижницької ґімназії. Хто хоче взяти участь у написанню споминів, хай пише на адресу: Амвросій Вусик, адвокат у Глібоці.

ТУРЕЦЬКА ПЯТИЛІТКА.

АНҐОРА (Туреччина). — Проголошено пятилітку, себто урядовий плян, який задумує перевести в найближчих пятьох роках індустріялізацію Туреччини і зробити з неї країну, яка дорівнювалаб щодо цивілізації всім іншим культурним краям.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЩЕ ОДНА ПЯТИЛІТКА

З Москви нарешті проголошено давно вже заповіджений новий „пятилітній плян для совітського Союза".

У своїх подробицях новий плян такий самий амбітний, як перший. Він хоче побільшити продукцію російських промислів на 240 процентів, і плянує зробити це перед початком січня 1938 року.

Збільшена має бути передовсім продукція річей, котрі служать до безпосереднього вжитку. Отже плян обіцяє населенню скоре піднесення життєвої стопи. Більше як половина додатків до програмової продукції буде складатися з річей для особистого вжитку. Отже населення дістає обіцянку, що воно буде краще їсти, краще вбиратися, краще мешкати. Автори проєкту запевняють, що робітнича заплата збільшиться, і то не заплата грошева, але дійсна заплата, яку міриться скількістю товарів, котрі за неї можна купити. Отже знов населення дістає обіцянку, що воно буде мати всього більше, ніж мало досі.

Збільшені мають бути також культурні чинники піднесення рівня життя. Плян має збільшити число студентів з 24 міліонів на 36 міліонів.

Затерти мають далі велику пропасть у життєвій стопі між робітником на селі та робітником у місті.

Як бачимо, плян подає населенню Росії гарні вигляди. Піднесення робітничої заплати, виріб середників до безпосереднього вжитку, піднесення життєвої стопи в місті й на селі, піднесення культури, і так далі. Як населенню Росії хочеться думкою богатіти, то має тут гарні основи.

Та чи буде населення Росії думкою богатіти, людям поза Росією можна сумніватися. Які осяги мала перша пятилітка, відомо. З усіх гарних обіцянок лишилося дуже мало. Обіцяного збільшення продукції не було. Росія тільки проїдала давні капітали, а нових творила мало. Що нового творено, творено страшними коштами, бо ціною здоровля й життя багатьох міліонів. Замісць обіцяного добробуту прийшли недостачі; замісць сподіваного підвищення життєвої стопи — голод, недуги і смерть. Дурити себе серед таких умовин про успіхи нової пятилітки — тяжко.

Одначе не можна сказати, що це неможливо. Населення Росії жиє в таких страшних умовинах життя, що людина просто тратить надію. Людей огортає розпука. Багатьом не хочеться жити.

Та потопаючий і бритви хапається, щоб ратуватися. У розпуці людина хапається навіть найбуйнішої фантазії, щоби тільки піддержати надію й охоту до життя.

І можливо, що як у світі ніхто й чути не хоче за нову пятилітку, в Росії ще можуть знайтися люди, які, читаючи про неї довжезні статті, будуть гадали думкою богатіти. Колись їх жде розчарування, але нині безглузда надія ще піддержить охоту прожити до завтра.

СУЧАСНИЙ СТАН РІДНОЇ ШКОЛИ В АМЕРИЦІ

(Реферат, виголошений о. д-ром В. Клодницьким на Шестім Конгресі „Обєднання").

Вже від закінчення світової війни, а головно від 1923 р., себто від часу, як політичні невдачі переконали нас, що ми на землі Вашингтона маємо залишитись і стати горожанами цеї країни, ми в Америці почали розбудовувати дещо основніше кожду ділянку нашого життя, а зокрема ділянку рідної школи.

Організування рідної школи переходило в нас ріжні фази. Був час, коли українські церкви взялися були до організування і ведення шкіл у тій ціли, щоби зберегти підростаючу молодь для церкви. Через брак відповідних сил у парохіяльних школах не осягнено багато на полі рідного шкільництва в Америці. Кілька років тому у нас залунав клич, щоби школу віддати під провід світської інтелігенції, бо, мовляв, вона краще й модерніше поведе рідну школу та згуртує в ній багато дітвори, без огляду на її церковну приналежність. Цей клич мав своє підложе до певної міри в тому переконанню, що церкви можуть зробити рідну школу в Америці школою чисто клерикальною, яка матиме гостро зарисований деномінаційний характер. У звязку з тим Четвертий Конгрес Обєднання, який відбувся в жовтні 1927 р., ухвалив відносно рідної школи ось-такі резолюції:

„Зваживши, що українське шкільництво в Америці не вистарчає нашим національним вимогам, а під науковим оглядом у деяких випадках не йде з духом часу та не відповідає вимогам модерної педагогіки і через те не сповняє як слід своєї задачі, Четвертий Конгрес Обєднання отсим постановляє піднести згадане шкільництво і в тій ціли ухвалює згідно й однодушно отсі резолюції:

„1. Українська школа має бути вільна від усякої партійности, а стояти лише на чисто національних основах. Її ціль і мета: виховувати українську дітвору в Америці на свідомих членів американської держави, а разом з тим на таких громадян, котрі дорожили би своїм славним українським походженням, вітчиною своїх батьків і української культурою, та допомагалиб рідному краєви своїх батьків здобути незалежність.

„2. Рідна школа в Америці буде змагати, щоб наука була ведена такими вчителями, котрі підлягатимуть у всіх шкільних справах Обєднанню".

„3. Шкільна комісія, звана „Управа Рідної Школи в Америці", заводить по всіх українських школах однаковий плян навчання, одноцільну систему й однакові шкільні підручники.

„4. Ті наші вчителі, котрим недостає фахового знання, мають на протязі двох років доповнити свою освіту шляхом самоосвіти при допомозі шкільної комісії та на спеціяльних учительських курсах, уладжуваних у догідним часі начальною шкільною управою.

„5. На загальні шкільні видатки основується шкільний фонд, яким буде орудувати уряд Обєднання. Цей фонд складається з членських вкладок і добровільних датків для української школи в Америці.

„6. Школи, які входять у звязок з „Обєднанням", в педагогічному відношенні цілковито підлягають рідній школі.

„7. Конгрес закликає загал і окремі громади до якнайскоршого приєднання своїх місцевих шкіл до рідної школи в Америці.

„8. Конгрес ухвалює, що батьки дітей платять річно до шкільного фонду 50 центів, без огляду на число посиланих до української школи дітей".

Згадані резолюції залишилися майже в цілости на папери. Правда, що одним здобутком із того змагання зорганізувати рідну школу в Америці під проводом Обєднання, осталася та точка зреалізована, де говориться про заведення однакових підручників. Сьогодня в більшости українських шкіл в Америці є заведені читанки Матвійчука, Історія України проф. Крипякевича та підручник до географії проф. Рудницького.

Згадавши про ці підручники, нам треба підкреслити, що вони в американській і канадійській пресі були вихвалені й узнані за найкращі. Я, особисто працюючи вісім літ як учитель рідної школи, скажу, що ми дійсно в Америці не маємо кращих підручників, як згадані. Та, беручи під розвагу психольогію, головно американсько-українських дітей, я позволю собі зробити заввагу, що згадані підручники є затяжкі для дітей. Вони є зладжені людьми, котрі дуже мало, а може і цілковито не знають психольогії тут родженої і підростаючої дітвори.

На протязі останніх років ми переконалися, що в Америці зцентралізованої рідної школи, і то під світським проводом, не можна зорганізувати, а це тому, що наше народнє життя пульсує біля церков, і тому річ природна, що церковні громади при допомозі світських організацій мають піклуватися школою. Одначе такий стан не дає моральнього права Обєднанню Українських Організацій, щоби справу рідної школи в Америці трактувати поверховно, бо, мовляв, Обєднання в даній справі полишає ведення школи тим інституціям, які її вести можуть. Навпаки, Обєднання Укр. Орг. мусить доложити всіх зусиль, щоби допомагати організуванню рідного шкільництва, бо як не допише рідна школа в Америці, то занепадати буде все наше народнє життя. Без рідної школи і церкви, якіб вони не були, зачнуть завмирати й усі українські організації. Будуть підупадати, бо нашому українському організмови в Америці, внаслідок припинення іміграції, буде бракувати доплиbу молодої української крови.

Якжеж в суті річи виглядає сьогодня рідна школа в Америці?

Рідна школа в Америці, ведена головно церковними організаціями, знаходиться сьогодня в дуже сумному стані. Недомагання рідної школи можнаб сьогодня поділити на недомагання психольогічні, педагогічні та матеріяльні.

Загалом беручи, діти, які зачинають ходити до рідної школи, є пересічно у віці від 7 до 8 років вгору. У нас звичайно записується дитина до рідної школи тоді, як вона скінчить „кіндергартен клес" та перший ступінь осьмо-клясової школи. Це робиться тому, бо, мовляв, дитина замала ще ходити до української школи. Вона повинна насамперед привикнути до американської школи, навчитися читати й говорити по американськи, а щойно тоді починати вивчувати рідну мову. Отже в першій клясі рідної школи являється дитина в приблизно 8-мім році життя, яка, беручи її психольогічний розвій, перейшла дві фази у своєму життю, а саме: а) домашнє виховання дитини; б) два роки виховання в американській школі. Із психольогії знаємо, що ментальний розвій людини йде найскоршим темпом якраз у роках між 5 і 8. Саме в тому віці дитина дуже податна: вона приймає багато вражінь, які звичайно надають напрямну лінію життю людини. Згадавши про ці дві, психольогією розсліджені фази дитини, нам треба придивитися, як вони виглядають. Діти наші, це діти, скажу, бідної верстви людей, котрі звичайно до 5 чи 6 року життя є без опіки родичів, бо родичі звичайно заняті працею, а діти виховуються самопасом. Батько й мати, звичайно, заняті працею, дуже мало займаються дитиною, і дитина, головно літньою порою, одержує своє „виховання" від ріжного сорта дітей, з якими вона цілий день бавиться. Українці в Америці жиють звичайно у бідних районах, забутих Богом і людьми, і там зачинає кристалізуватися душа нашої дитини. Вже від перших днів свойого дитячого життя наша дитина зачинає відчувати, що вона є гіршою дитиною від американських дітей, котрі мешкають біля головнішої вулиці, або в резиденційній секції.

В „кіндергартен" та в першій клясі американської школи дитина стрічає нові діти, звичайно, як сказано вище, з „Мейн стріти" та з резиденційної секції, і вона має до диспозиції і тусаму вчительку і тісамі книжки і тесаме прекрасне уладження модерної американської школи. Та дитина мимоволі зачинає відчувати, що для неї отворений новий світ американської культури і вона, українська дитина, старається вжитись у те середовище, ним захоплюється і до нього прямує. Наша дитина не має нічого такого, що вона могла би протиставити тому приманчивому світови, в який вона ввійшла. Ця друга фаза життя нашої дитини зарисовується яскравими рисами в душі і вона, захопившись ним, полюбила те життя.

Як сказано, в семому чи в осьмому році життя наша дитина, до певної міри оформлена окружаючою її американською атмосферою, зявляється в українській школі, яка є вечірньою, дво-годинною школою. Така школа є приміщена звичайно в бейзментах-сутеринах наших церков, т. з. народних домів чи клюбів, а нераз і в кімнатах приватних домів. Наші школи вивінувані в 98 процентах дуже біднењко. Лавки в наших американсько-українських школах, це звичайно „моделі" старокраєвих „немодерних лавок", або „шкреп" з англійських шкіл. Шкільні таблиці нашої школи звичайно теж домашнього виробу.

Невідповідний льокаль, густо-часто льокаль брудний, занедбаний, із злим освітленням, в осени та в зимі звичайно холодний, переконує нашу дитину, яка вийшла з американської школи, що українська школа це щось другорядного, щось менше вартного, і тому дитина тутешнього походження, пізнавши вже, як має школа виглядати, від першого дня бунтується проти тієї школи, бунтується проти тієї мови, якої вона вже нині дуже мало, або і цілковито не знає.

У нас звичайно дитина, записана до української школи, ходить до неї під примусом родичів, які хотілиб, щоби дитина знала по нашому, по свойому.

Дитина того свойого знає дуже мало, а як і дещо знає, то знає те рідне з гіршої сторони. Дитина в домі родичів про рідний край чула дуже багато. Родичі звичайно розказують дитині, що вони у рідному краю дуже бідували, що, будучи дітьми, не мали ніколи ніяких забавок, що вони ходили босі, що не їли так, як тут діти їдять, і т. п. Дитина, наслухавшися цього, ніяк не може запалитись любовю до краю і до народу, якого вона не знає, тимбільше, що дитина вже пізнала приманчиве американське життя і прекрасну американську школу. В душі дитини виростає жах перед своїм рідним і бажання затерти сліди свого споріднення з усім тим, що родичі називають рідним. Діти з такою меньше-більше психольогією творять елемент наших рідних шкіл в Америці. В українській рідній школі може робити поступ лише така дитина, у котрої бодай у части буде розбуджена гордість, що вона є українською дитиною, котра зображає собі Україну і все, що звязане з українізмом, як щось гарного й високого, як щось такого, чим можна гордитись і що можна в розумінні дитини любити.

(Кінець буде).

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

НАВЧАННЯ РАБСТВА.

Московська „Правда" містить лист шкільних дітей одного села на Сибірі, в якому колись жив на засланню теперішній диктатор Росії, Сталін. Лист вдатно характеризує виховання, яке дістає молодь у Росії від своїх теперішних панів, комуністів.

Лист повний чолобитні. Діти говорять до живого чоловіка лоцкровані похвали про його великі діла та тяжкі переживання. Дивись, товаришу, які ми добрі для всіх тих, що були добрі для тебе. І дивись, товаришу, що ми не виробляємо тут з церквою й кулаками. І дивись, товаришу, які ми відважні: не збоялися трох кулаків, хоч нас були сотки. І дивись, товаришу, як ми почитаємо гору, на котрій ти колись ходив, думаючи над тим, як робити людей щасливими...

Наверха „товаришу", а під сподом гадюче плазунство.

Такі річи колись оповісщували про нібито вірних підданих монархів. Та це було тільки до часу, бо потім люди відчули, що таких обридливих похвал людям з владою ніхто не може вислухати без стиду. Нині такими річами хами з „Правди" величаються перед цілим світом. Дивиться, як нас молодь любить!

ЩО ЗНАЮТЬ У НІМЕЧЧИНІ ПРО АМЕРИКУ.

Фредерик Верчель, берлінський кореспондент „Ню Йорк Таймсу", пише, що німецькі газети пишуть часто про поступ націзму в Америці. Новинки й ілюстрації навчають читачів, що в Ню Йорку відбуваються часто величезні віча, на котрих усі учасники кричать: „Гайль Гітлер".

На доказ цих фактів часто наводиться німецькі газети з Ню Йорку, не подаючи при тому, що ці газети появилися недавно та що вони не грають поважної ролі в німецькій кольонії.

Це нагадує на постійні писання в комуністичних газетах Росії, що, мовляв, в Америці розростається, як хопта, комунізм та що незадовго тут буде загальна комуністична революція.

ЯК КРАЩЕ СТРАТИТИ ГРОШІ?

Це питання може прийти на думку читачеви недавно виданих споминів відомої акторки, Еви Ле Галієн.

Пише вона між іншим про свої заходи роздобути гроші на виставлення в Парижі по французьки американської драми „Джон оф Арк". Попала вона на думку попросити цих грошей відомого американського міліонера, Огдена Армура. Акторка-авторка розповідає, як їй важко було переконувати міліонера. Не зважаючи на всякі заходи, вона його таки не переконала, але своєю впертістю добилася до того, що Армур нарешті пішов з нею до банку та змінив їй чек на 3,000 долярів. Віддаючи їй ці гроші, Армур сказав: „Я такої річи в своїм життю не робив, і тепер мені того робити не хочеться, але ось вам гроші".

Якийсь час після цього Армур стратив величезні гроші на біржі. З грошей, так утрачених, у нього не лишилося навіть сліду.

З 3,000 долярів, виданих на виставу драми, лишилася память культурного вчинку, який навіть велика акторка вважає за потрібне увіковічнити в своїм життєписі.

М. Є. Салтиков-Щедрин).*

КАРАСЬ-ІДЕАЛІСТ

(3)

Потягни пикою воду, а вже в тебе в волі рачків видимо-невидимо, аж кишить. Я й не ловлю їх — самі в рот лізуть. Ну, а карась — зовсім що іншого. Карасі, братіку, від десять вершків*) бувають — так з таким дідусем ще поговорити треба, заки зїсти його. Треба, щоби він серіозну пакість зробив — ну, тоді, самособою...

— Ось коли щука проковтне тебе, тоді ти знатимеш, що треба робити. А до того часу краще мовчав би ти.

— Ні, не буду мовчати. Хоч я з роду щук не видав, та з оповідань можу здогадатися, що вони не глухі для голосу правди. Будь ласка, скажи: чи може статися такий злочин! Лежить карась, нікого не чіпає, а нараз, ні сіло ні пало, щуці в черево попадеться? Ніколи в життю я не повірю цьому.

— Дивак! Та якосьтут на твоїх очах чернець цілі два неводи вашої братії із заливу витащив... Як ти розумієш: любуватися, чи як там, карасями він не буде?

— Не знаю. Лише це ще бабуся на двоє ворожила, що з тими карасями сталося: може їх зїли, може їх у саджавку вкинули. І живуть вони там, приспівуючи, на монастирському хлібі!

— Ну, жий, коли так, і ти, зайди-голово!

Минали дні за днями, а диспутам карася з окунем і кінця не було видно. Місце, в котрім вони жили, було тихе, навіть злегка зеленою плісню підійшло, для диспути найбільш підходяче. Що ні базікай, якими мріями не бався — безкарність повна. Це так дуже осмілило карася, що він з кождим сеансом усе більше й більше підвищав свій тон до емпіричної ділянки.

— Треба, щоби риби любили одна одну! — говорив він — щоби кожна за всіх, а всі за кожду — ось коли справжня гармонія здійсниться!

— Рад би я знати, як ти із своєю любовю до щуки підідеш! — охолоджував його окунь.

— Я, братіку, підіду! — обстоював при свойому карась — я такі слова знаю, що люба щука вмить від них у карася перемінються!

— А нумо скажи!

— Та попросту спитаю: Чи знаєш, мовляв, щуко, що таке чеснота та які обовязки накладає у відношенні до ближніх?

— Збив з пантелику, нічого казати! А хочеш, я тобі за тесаме питання голкою живіт проколю?

— Ах, ні! будь ласка, ти так не жартуй!

Або:

— Лише тоді ми, риби, свої права пізнаємо, коли нас з малих літ виховуватимуть у горожанських почуваннях!

— А на якого чорта тобі пригодилися горожанські почування?

— Всеж таки...

— То-то „все таки". Горожанські почування тільки тоді на щось можуть пригодитися, коли перед ними простір отворений. А щож ти з ними, лежучи в намулі, робитимеш?

— Не в намулі, а в загалі...

— Наприклад?

— Наприклад, чернець мене в юшці захоче зварити, а я йому скажу: „Не маєте, отче, права, бо суд так страшно карати мене!"

— А він тебе за простацтво на сковороду, або в попіл, у горячий... Ні, приятелю, в намулі жити, то треба мати не горожанські і дурацькі почування — ось що. Заховайся, де густіше, і мовчи, бовдуре!

Або ще:

— Риби не повинні рибами кормитися — плів на звій карась. Бо рибачого прохарчування природа пребагато смачних страв приготовила. Рачки, мухи, хробаки, павуки, водяні блохи — вкінці раки, вужі, жаби. І все це добре для вжитку.

— А для щук для вжитку карасі, — спамятував його окунь.

— Ні. Коли природа не дала карасеви оборонних засобів, як тобі, наприклад, то це значить, що треба видати спеціяльний закон для забезпеки його ооби.

— А коли того закона не слухатимуть?

— Тоді треба проголосити таку думку: краще, мовляв, зовсім законів не видавати, ніж їх не слухати.

— І добре буде?

— Гадаю, що неодин засоромився би.

Повторюю: дні проходили, а карась усе плів небилиці. Іншому за це бодай дулю дали би під ніс, а йому — нічого. І жив би він собі таким робом Бог зна скільки, колиб хоч трошечки берігся. Та він так дуже захопився своїми мріями, що зовсім із глузду зсунувся. Роздумував і роздумував, аж нараз до нього головень*) із вісткою: назавтра, мовляв щука зволить у залив прийти, тож ти, карасю, вважай! Ледви розвиднішся, прийди дати відповідь.

Одначе карась не зжахнувся. Поперше, він стільки ріжного чував про щуку, що й сам рад був познакомитися з нею. Подруге, він знав, що має таке магічне слово, котре, коли його сказати, заразже і найлютішу щуку в карася перемінить. І дуже надіявся на те слово.

(Кінець буде).

*) Вершок — около 2 цалі (4.445 цм.).

*) Головень — риба з породи коропів (Squalius cephalus), також клень, клиньчук.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

СИРАКЮЗ, Н. И.

Український демонстраційний похід і віче.

За ініціятивою „О.Д.В.У.", відділ ч. 9, українська сиракюзська громада, разом з околичними українськими громадами, запротестувала масовим демонстраційним походом і вічем дня 2 грудня 1933 р. проти варварського нищення України Москвою.

В день протесту погода надзвичайно сприяла. Вже зрана в ново купленім Українськім Народнім Домі велась підготівка. Явилися представники місцевих українських установ і члени з жалібними відзнаками. З Обурн прибув майже цілий відділ „ОДВУ" ч. 14, під проводом гром. М. Куковського, і з інших українських товариств. З Фултон прибув гром. М. Співак зорганізовано зі своїми громадянами. Прибули громадяни з Геркімер, Ютики, Рому і Бінґемптону.

Точно в годині другій пополудні почалася збірка в похід. Дівчатка займались причіплюванням пропамятних відзнак. Як вийшли ми з У. Н. Д. на улицю, громадяни завважили, що з церковної вежі повівав чорний жалібний український прапор, а понижче американський і український національний. Чорний прапор нагадував наших братів, замордованих большевицькими дикунами.

Кождий ставав на призначене місце. Всюди солідарність, дисципліна. Тихо, лише розносяться голоси впорядчиків. Прибули американські репортери і фотографи до знимки походу.

На самім переді походу ішли два хлопці в гуцульських одностроях, котрі несли великий напис "UKRAINIAN". За ними несли американський прапор. Потім ступали чотири хлопці в козацьких строях з шаблями. Між ними американський і український прапор, а за ними напис по анґлійськи, що вияснював, проти кого й за що простестуємо. Потім другий великий напис, а далі дута орхестра з 30 осіб, дякоучитель Й. Заяць зі шкільною дітворою, старша молодіж, опісля жінки, а за ним мужчини. Учасники несли американські й українські прапорці. По боках ішли завзяті сторожі, котрі роздавали летючки в анґлійській мові, а десятки таблиць з написами поміж учасниками походу пояснювали чужим людям, яка ціль нашого протесту і чого ми домагаємося. Похід замикали кільканацять їдучих автомобілів.

Отак похід з поверх тисячі свідомих громадян посувався самими головними улицями міста Сиракюз з десятками таблиць, спокійно й поважно, в супроводі дутої орхестри, яка грала жалібні пісні. Публика читала з захопленням написи, а роздавані летючки вкладала до кишень. Можна було запримітити, що багато глядачів зі сумом похитували головами, читаючи написи на таблицях. Я не завважив, щоби хтось кинув одержану летючку на землю, як то звичайно буває; на це я звертав добре увагу.

По скінченню походу почалося масове протестаційне віче. Простора галя була битком виповнена публикою. На сцені забрав місце Виконавчий Комітет Протесту, між ними двох секретарів для американської преси, а то В. Рибак і В. Шеремета.

Віче відкрив голова Комітету, о. М. Кузів, згадуючи за зізнання наочних свідків про голод на Великій Україні і голодову смерть міліонів наших братів.

Другим бесідником був гром. І. Пігуляк, голова У. Н. Дому. Бесідник говорив про наші визвольні змагання та про те, що за них пролялося море крови. Москва й інші окупанти не поводяться з нами навіть так, як колись поводилися з невільниками. Тому не диво, що селянин відмовився робити на большевицьких катів. Большевицькі деспоти чіпаються останньої дошки ратунку. Хотять вимордувати наших братів голодовою смертю, а на їх місце отворити кольонії з большевицького московського й жидівського елементу.

Московські царі, білі чи червоні, всі вони однакові й нам ніяк з ними жити. Український нарід, якщо хоче жити, мусить всіми силами змагати до своєї української незалежної держави.

Слідуючий бесідник, німецький духовник Шіді, був висланий у 1922 році з місією, яка вела ратункову акцію на голодуючій Україні. Бесідник представив як очевидець тодішні жахливі картини з большевицького вимордовування українського населення голодом. Розказав про масові розстріли большевицькими опришками соток тисяч людей та підкреслив, що минулого голоду на Україні не можна рівнати до теперішнього. Нині вже цілий світ здрігнувся з жаху, довідавшися про страшні події на Україні. Бесідник взивав американських Українців боронити поневолений нарід на Україні, а Бог поблагословить ту благородну роботу.

Потім гром. В. Рибак прочитав резолюції в анґлійській мові, які пояснено по українськи. Резолюції принято одноголосно.

Резолюції вислано до Вашинґтону, до ґовернора стейту, до Анґлії, Німеччини, Італії, Франції і Японії.

Потім гром. І. Пігуляк візвав присутних до жертв на покриття коштів і допомогу голодуючим на Великій Україні.

Бувший стрілець У. Г. А., Н. Сичик, з Геркімер, Н. Й., закликав громадян до єдности. Радив гонити від себе білих чи червоних московських аґентів та готовитись до боротьби за наш ідеал.

Гром. Захарій Курочка з Обурн, сивоволосий старушок, викликав велике враження, цитуючи поезії Т. Шевченка й І. Франка. Закликав до боротьби за визволення під одним національним пропором.

Місцевий дякоучитель Й. Заяць додав, що темнота була причиною, що ми не вибороли досі свободи. Тому то вороги так дуже є проти того, щоби наш нарід дбав про просвіту, бо над тимним лекше панувати.

Гром. Г. Туркевич закликав присутних до безпощадної боротьби з ворогами нашого народу. Протестувати замало, а треба гуртуватися в революційні ряди. Треба бути готовим віддати кождої хвилі життя за Україну і її волю. Треба іти слідами героїв, котрі не знають покори, рабства, а живуть вільним духом і готові кождої хвилі до самопосвяти. Як ми перейместо духом отих борців, тоді засяе над нами зоря волі.

Віче закінчено кінцевим словом гром. Пігуляка і відспіванням „Ще не вмерла" і „Не пора".

Виконавчий Комітет протестаційного походу і віча стверджує, що Централя „Організації Державного Відродження України" в Ню Йорку причинилась морально для нашого успішного протестаційного походу.

З початку походу пробували кілька намовлених большевиками хлопців внести замішання, але дали скоро ногам знати.

ЗА ВИКОН. КОМІТЕТ:
о. М. Кузів, гол.; **І. Пігуляк**, заст. гол.; **Й. Заяць і Г. Туркевич**, секретарі; **Л. Залеський**, касієр.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

Міннеаполіс, Мінн. — Простуємо спис жертводавців з Листопадового Свята так: Марія Готра $1, Ф. Пікула $1 і Й. Процьків 60 центів.

М. Чорний, Толідо, Огайо. — Коротка стаття про Україну анґлійською мовою є поміщена в календарі У. Н. Союза за 1929 рік.

К. О., Тонтон, Масс. — Мусите самі відшукати краянів з Веснівки, повіт Кросно, й перевідати, на чию адресу найкраще висилати книжки і часописи.

ВСТАВАЙ, СЕСТРО!

(Присвята Союзови Українок).

Вставай же, сестро! Чи ти чуєш?
Дітвора в нужді клич підносить.
Вставай! Скажи хоч щире слово,
Дай пільгу тому, що ласки просить.
Вставай же, сестро! Поглянь, на нужду,
На голод, холод, на руїну!
Вставай! Спитай: чи ти є мати?
Чи щиро любиш Україну?
Вставай! Стряси рабського духа,
Хай цвіт життя твій не марніє.
Вставай! Гуртуйсь в ряди жіноцтва!
Вже час! На сході вже зоріє.
Вставай! Ставай нарівні з братом,
Загрій молодих до любови.
Розваж, потіш, як рідна мати
Діток, що вийшли з твоєї крови.
Вставай! Не час в рабстві дрімати!
Вже час вільною в світі жити.
Ставай в ряди, в союз жіноцтва;
Союз — це гасло Афродити.
Вставай, борися і трудися!
Поглянь: при трудах всі народи.
Сій же любов, як щира мати;
З трудів багаті вийдуть плоди.

М. Костишин.

Д-р Ол. Пеленський.

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ В СВІТІ.

Світова концертова подорож української републиканської капелі.

Недавно появилася на книгарських поличках незвичайно цікава книжка під згаданим наголовком.

Автор її — один з головних орґанізаторів і учасників світової концертової подорожі української капелі—безпретенсіональним та проте живим способом представив історію тої співацької орґанізації від її починів аж до часу її розпаду. Немов у фільмі пересувається перед нашими очима низка країв, зглядно держав, як Чехословаччина, Австрія, Швайцарія, Франція, Бельґія, Голяндія, Анґлія і Німеччина, пізніше ще Еспанія та Америка — у яких наша пісня захопила своєю красою не тільки широкі маси слухачів, але і найвибагливіших знавців та першорядних музичних поваг, а наша Капеля під мистецьким проводом ґеніяльного діріґента Ол. Кошиця побила всі дитеперішні співочі рекорди найкращих світових хорів.

В багатьох випадках індиферентне, а навіть вороже відношення до нас чужинців змінювалося в щирі симпатії, а то й подив та ентузіязм. Стверджує те автор книжки не тільки описом власних спостережень та переживань як свідка, але численними музичними рецензіями, писаними наскрізь в ентузіястичному тоні.

Капітальним доказом того є доволі обемиста книжка про Капелю, українську пісню та ураїнських композиторів пера проф. д-ра Зденка Неєдлього, визначного чеського історика музики. Хто ту книжку прочитав — тому стане ясним, яким універсальним пропаґандивним чинником для української справи була концертова подорож Капелі. Закиди, роблені д-рови Пеленському (між іншим рецензентом з „Хліборобського Шляху" в ч. 19 з 1. Х. 1933 р.) — будьтоби він надмірно захоплювався музичною пропаґандою — опускаючи з виду іншу — політичну працю, вважаю цілком неоправданими. Ніхто з нас, і певно д-р Пеленський не думає, що самою музичною пропаґандою можна добути відродження чи незалежність української держави. Але ніхто того не заперечить — і мабуть рецензент з „Хліборобського Шляху" теж ні, що ніякі брошури, ніяка політична місія не спопуляризували так скоро та з таким успіхом ураїнського імени, як саме Капеля Кошиця. І коли у висліді ми не осягнули того, чого бажали чи надіялися, то винні в тому хіба недомагання нашої політичної пропаґанди, які часто псували те, що в тому напрямі зробила Капеля.

Тільки вміла і доцільна акція й кооперація в усіх ділянках наших змагань може мати повний трівкий успіх. Коли рецензент з „Хліборобського Шляху" є тої думки, що музична пропаґанда „лиш етап, і то далеко не найважніший", то я позволю собі ствердити, що його погляд є мильний.

Щоби не бути голословним, подам як приклад чеський нарід і молоду чеську державу. Ще не так то дуже давні часи, коли про Чехів мало хто ще знав. Напр. Французи, відомі з ґеоґрафічного орієнтаційного змислу, вважали Чехію (Богемія) країною Циганів. І сміло можна сказати, що до спопуляризування чеського імени в широкому світі причинилися в першій і головній мірі чеські композитори Сметана та Дворжак. А й нинішна молода чеська держава використовує музичну справу як незвичайно важний чинник пропаґанди за границею, висилаючи з одної сторони найчільніших своїх музичних мистців, ансамблі і хори за границю та орґанізуючи в своїй столиці, Празі, ріжні музичні мжнародні фестивалі та імпрези.

Книжку д-ра Пеленського вважаю незвичайно щасливим почином зафіксувати спомини з триюмфального походу нашої пісні по цілому майже світі — щоби вони не розплились у хвилях забуття — й у формі писаного слова могли стати доступними кожночасно для кожного. А книжка та низькою ціною доступна для кожного, і я певний, що після її прочитання кожний буде вдоволений моральним пожитком і підбадьорений тим, що і в нашому народі є цінности, які вправляють у подив і захоплення цілий культурний світ.

Та після прочитання книжки д-ра Пеленського, насуваються деякі рефлексії. Невжеж не шкода, що така Капеля розвязалась і припинила таку хосенну свою діяльність? Чи під нинішню важну хвилю для нашого народу не було би вказаним пригадати знову світови — як писав у своїй книжці д-р З. Неєдлі, — що нарід, який має такі пісні і так їх співає, мусить бути народом добрим, шляхотним та заслугуючим на право свобідного життя. Питання те не є питанням музичним, а важним питанням загально національного значіння, і тому вважаю, що над справою реактування Капелі під проводом Ол. Кошиця повинні застановитися покликані до цього чинники.

Василь Барвінський.

БАЛТІМОР, МД.

Різдвяна коляда.

М. Т. Дмитрів жертвував $5, а то по $2 на Рідну Школу й інвалідів, а $1 на боєву акцію.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

Проситься відділових секретарів присилати повідомлення про всякі збори принайменше один тиждень перед зборами.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 234, повідомляє всіх своїх членів, що мітінґ відбудеться в пятницю, 12 січня, в годині 7-мій ввечір, в У. Н. Домі, 214 Фултон ул. Проситься всіх членів прибути на означений час. Довгуючих проситься вирівнати свої залеглости. Члени, котрі хотять виміняти свої грамоти, зволять принести старі грамоти на мітінґ. Нових кандидатів, котрі хотять стати членами Тов. і У. Н. Союза, проситься зголоситись до уряду перед мітінґом в тій самій гали. Вступ вільний до У. Н. Союза, як також лікарські оглядини покриває У. Н. Союз. Батьки, котрих діти ще не вписані до У. Н. Союза, нехай зроблять це сейчас, щоби завтра не було запізно. На річнім мітінґу 1 січня вибрано слідуючий уряд на 1934 рік: Василь Вітушинський, предс.; Василь Кардаш, заст.; К. Пілат, фін. секр.; М. Ґенеґа, кас.; Іван Рой, рек. секр.; П. Сташків, С. Могила і С. Яцків, контрольори; В. Сас і С. Яцків, комітет хорих; М. Бохна і І. Воробель, хорунжі; П. Сташків, репрезентант до У. Н. Дому. — К. Пілат, секр.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Тов. Згода, від. 294, подає до відома усім своїм членам, що мітінґ відбудеться в суботу, 13 січня, в годині 8-ій ввечір, в гали де звичайно. Проситься усіх членів бути на мітінґу, а довгуючих проситься вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Уряд Товариства.

КЛИФТОН, Н. ДЖ. Тов. Укр. Січ, від. 182, повідомляє, що звичайний мітінґ відбудеться в неділю, 14 січня, в годині 2-ій пополудни, в гали парафіяльній, 45-46 Говп Евс., Пасейк. Є тов. справи до полагодження, тому обовязком є кождого члена бути на зборах. — Іван Живицький, пр., Гр. Яськів, секр.

АЙРОНДЕКВАЙТ, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 289, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14 січня, в Укр. Гали на норт Гудман. Проситься всіх членів прибути на ті збори бо маємо важні справи до полагодження. Уряд на 1934 рік є: Андрій Гусар, предс.; Анна Дрожь, кас.; Микола Головка, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Запорозька Січ, від. 367, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 14 січня, в гали церковній. Проситься всіх членів прийти на мітінґ, бо маємо дуже важні справи до полагодження. Довгуючих членів проситься вирівнати залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Члени котрі дали свої грамоти до виміни, нехай прийдуть на мітінґ відібрати нові грамоти. Члени, котрі хотять виміняти старі грамоти, нехай принесуть їх на мітінґ. Нових членів принимається до У. Н. Союза без вступного, як також не платить за оглядини лікарські. Проситься тих членів, котрі ще не вписали своїх дітей до У. Н. Союза, щоби вписали цего місяця, бо це є на вашу і ваших дітей користь. На річнім мітінґу 10 грудня вибрано слідуючій уряд на 1934 рік: Мих. Микитинський, предс.; Корнило Сорохтей, заст.; Василь Пукіш, секр.; Мих. Антонів, заст.; Павло Лиско, кас.; Василь Луців, заст.; Василь Куцій, Іван Сорохтей і Кирило Хомин, контр. комісія; надз. хорих: Іван Пукіш на Вест Евені, Гавриїл Лилак і Яць Шихфорост в місті; до прапора: Ксаверій Воробець і Конст. Санагурський; делегати до Укр. Роб. Дому: Мартин Бернацький і Гавриїл Лилак; Стефан Чайковський, господар галі. — Мих. Микитинський, предс.; Павло Лиско, кас.; Василь Пукіш, секр., 69 Craig St., Rochester, N. Y.

ПАЛМЕРТОН, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 369, повідомляє своїх членів і членниць, що річні збори відбудуться в суботу, 13-го січня, в годині 6.30 ввечір, в У. Н. Домі на Зард Ровд. Проситься всіх членів прибути на ті збори, бо буде справоздання контрольної комісії за 1933 рік і вибір уряду на 1934 рік. Всіх довгуючих членів напоминається вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть подані на безплатне. Котрі члени не можуть платити місячних вкладок то проситься принести на збори свої грамоти і дістануть позичку на цілий рік 1934. Хто хоче вступити в члени У. Н. Союза, нехай явиться на збори. — Ігнатій Климишин, предс.; Яків Грабар, кас.; Павло Сеньків, секр.

ПІТСБУРҐ, ПА. Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 118, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеться 14-го січня, в годині 4.30 пополудни. Проситься членів прийти, бо буде справоздання і вибір уряду на 1934 рік. — Уряд.

ПІТСБУРҐ, ПА. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 96, повідомляє, що на річнім мітінґу ухвалено не платити хорої запомоги тільки по смерти 100 долярів. Вибрано уряд на 1934 рік як слідує: Атанас Кульчицький, предс.; Дмитро Василик, секр. і касієр; Стефан Король і Назар Король, контр. комісія. Дальше повідомляється, що місячний мітінґ відложено з 7 січня на 14 січня, в годині 2-гій пополудни, в гали церковній при 7-мій і Карсон ул. Проситься всіх членів, а особливо довгуючих, прийти і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Члени, котрі ще не змінили своїх грамоти, нехай принесуть на мітінґ свої старі грамоти і підпишуть аплікацію. Котрі члени ще не вписали своїх дітей до У. Н. Союза, то проситься вписати на тім мітінґу — А. Кульчицький, предс.; Дм. Василик, секр.-кас.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Подається до відома усім членам відділу 288, що річний мітінґ відбудеться 13 січня, точно в годині 7-мій ввечір, в гали Українській, Трета і Карбон ул. Обовязком є кождого члена прийти на цей мітінґ і послухати справоздання урядників і контр. комісії за 1933 рік. — Іван Малицький, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Укр. Тов. Січ, від. 282, повідомляє членів і членниць, що річні збори відбудуться в неділю, 14 січня, в Нар. Домі, 1317 Вест Фейт ул. Всі члени і членниці мусять явитись. Не присутні будуть карані. — М. Малімон, секр.

МАНВІЛ, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 349, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 13 січня, в годині 7-мій ввечір, в Набожинського. Проситься всіх членів прийти на збори, бо буде справоздання урядників за минулий рік. Уряд на 1934 рік вибрано як слідує: В. Возьний, предс.; Д. Фидина, кас.; Н. Лісний, фін. секр.; М. Банович, рек. секр.; А. Мартинчук і І. Шегера, контрольори; П. Стрілець, О. Явдошак і А. Маковська, надз. хорих; Ю. Шклода і П. Стрілець, хорунжі; Ю. Еніх, дверник. — Микола Лісний, секр.

БАВНД БРУК, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 344, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 14 січня, в годині 3.30 пополудни. Проситься всіх членів і членниць прийти на означений час, бо зараз по мітінґу буде скликано всіх громадян з Бавнд Брук рішати у справі будови Народного Дому. Проситься довгуючих членів вирівнати свої довги, бо інакше будуть суспендовані. — Т. Присташ, предс.; Як. Резнік, кас.; Григорій Геба, секр.

БРІДЖПОРТ, КОНН. Тов. Українська Січ, від. 59, повідомляє своїх членів і членниць, що на річних зборах вибрано слідуючий уряд на 1934 рік: Вол. Венгринович, предс.; Т. Красіцький, заст.; Н. Глива, секр.; М. Галкевич, заст.; М. Шиманський, кас.; М. Будник, заст.; Н. Глива, Д. Чорнявський і Й. Підлуський, тростіси; Й. Волк, Мих. Мандрона і Д. Батог, контрольори; В. Глива, Н. Шевчук і П. Левкович, опікуни хорих; Н. Глива, бібліотекар. Слідуючі збори відбудуться в суботу, 13 січня, в годині 7.30 ввечір, в гали церковній, проситься членів прибути на збори, бо є важні справи, котрі мусять бути рішені на цих зборах. — Ів. Глива, секр.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Тов. Згода, від. 294, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться 13 січня, в годині 8-мій ввечір, в гали церковній на Гренд ул. Проситься членів явитись точно на означений час. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости. — А. Данилик, предс.; С. Куришкін, кас.; Н. Гузар, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Збори Тов. Єдність, від. 163, відбудуться в неділю, 14 січня, під ч. 847 Н. Френклин ул. Початок точно в годині 2-гій пополудни. Взивається всіх членів прийти на час, бо є багато важних справ до порішення. Пригадується тим, котрі бажають перейти до нової реформи, щоб принесли старі грамоти. Довгуючих проситься вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — С. Гвіздь, секр.

ГЛЕСТОНБУРИ, КОНН. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 138, повідомляє своїх членів місцевих і позамісцевих, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 14 січня, в годині 2-гій пополудни, в гали церковній при Грову ул. На порядку дня буде справоздання старих урядників і вибір уряду на біжучий рік. Проситься всіх членів явитись на означений час. Хто з членів бажає перейти до нового роду обезпечення, зволить принести стару грамоту на мітінґ. Не явившийся член буде підлягати карі після братських ухвал. — Мих. Когут, предс.; Іван Сидорак, кас.; Семен Кунікевич, секр.

ЛІНДЕН, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 306, подає до відома, що до уряду на 1934 рік увійшли слідуючі: Теодор Федуняк, гол.; Микола Зварун, кас., Василь Моссора, секр.; Андрій Андрійців і Стефан Береза, контр.; Крохмальний і Іван Спуганий, надз. хорих. Слідуючі звичайні збори відбудуться в суботу, 13 січня, в годині 7.30 ввечір, в У. Н. Галі при Розел і Генри ул. Проситься всіх членів прибути на означений час. — Теодор Федуняк, гол.; Микола Зварун, кас.; Василь Моссора, секретар.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Сим повідомляється місцевих і позамісцевих членів злученого 339 відділу, що мітінґ відбудеться в суботу, 13 січня, в годині 3-тій пополудни, під ч. 3322 Н. Лавренс ул. Проситься всіх членів прийти на означений час і вирівнати свої залеглости. Дальше подається до відома, що 1934 р. вибрано урядниками Бр. св. Василія: Іван Сорока, с. Михайла, пр.; І. Сорока, заст.; Михайло Барна, кас.; І. Іванишин, заст.; Олекса Будай, секр.; Ол. Діора, заст.; Василь Мущинка, Андрій Хромяк, Ілько Сорока, Григорій Лисюк і Лука Буричка, контр. комісія; Микола Гойванович і Юрко Пищальник, прапорчики. — Олекса Будай, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 375, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14 січня, в годині 12.30, в Укр. Амер. Горожан. Проситься всіх членів прибути на збори. Контроля здасть справоздання за 1933 рік. — І. Чопик, предс.; В. Василюк, кас.; С. Й. Крутий, секр.

ФРЕНКФОРД, ПА. Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 268, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 14 січня, в годині 3-тій пополудни, під ч. 2171 Вейклайн ул. Проситься всіх членів прийти точно на означений час, бо це є дуже важний мітінґ. Тут почуєте справоздання за 1933 рік, як також буде вибір уряду на біжучий рік. Довгуючі члени мусять вирівнати свої місячні вкладки, бо в слідуючім місяци будуть суспендовані. Члени, котрі хотять змінити свої грамоти, нехай принесуть старі грамоти з собою на мітінґ. — М. Шанайда, предс.; Г. Михалюк, кас.; П. Омелян, секр.

ГАНОВЕР, ПА. Повідомляється всіх членів відділу 29, що річний мітінґ відбудеться дня 14 січня, в галі церковній, під ч. 240 Сентер ул. Обовязком є кождого члена прибути на мітінґ. Котрий член не прийде на мітінґ заплатить $2.50 кари. На цім мітінґу буде справоздання старого уряду і вибір уряду на 1934 рік. — Василь Блюй, предс.; Н. Салюк, секр.; Евстахій Яхван, кас.

САВТ ДІРФІЛД, МАСС. Тов. Галицька Січ, від. 207, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 14 січня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній. Обовязком є кождого члена явитися на цей мітінґ, а довгуючі повинні вирівнати свої довги, бо інакше будуть суспендовані. На тім мітінґу буде вибір уряду на 1934 рік, справоздання уряду за 1933 рік і інші справи. Котрий з членів хоче виміняти стару грамоту на новий рід обезпечення, то нехай принесе стару грамоту на мітінґ. — Теодор Тимкович, предс.; Ів. Сторожук, кас.; Ол. Сельський, секр.

СКРЕЙТОН, ПА. Відділ 280 повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 14 січня, в гали Укр. Гор. Клюбу, 414 — 7ма улиця, в годині 1-ій пополудни. Проситься всіх членів прибути на ці збори. — С. Говка, предс.; Р. Рубльовський, рек. секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. Тов. Укр. Січових Стрільців, від. 44, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 14 січня, в годині 2-ій пополудни, в церковній гали. Проситься усіх членів прийти і заплатити свої вкладки. Напоминається довгуючих членів і тих, що ніколи не приходять на мітінґ, що в тім році будеться поступати з ними після статута. Зістали вибрані урядники на 1934 рік слідуючі: В. Шишка, предс.; І. Демчик, заст.; А. Бодник, кас.; О. Задубера, заст.; Л. Демчук, секр.; А. Чепеляк, заст.; О. Потіха, В. Загоруйко і А. Чепеляк, контрольори; Т. Антонюк і С. Вітушинський, доглядачі хорих. Ухвалено, щоби члени більше приходили на мітінґи і трималися тих ухвал, що ухвалено на річнім мітінґу, особливо щодо хорих запомог і залеглих вкладок. Мітінґи в тім році будуть відбуватися все в другу неділю в місяци. Ті члени, котрі ще не мають змінених своїх грамот, а хочуть дістати позичку на заплачення своїх вкладок, нехай принесуть свої грамоти на мітінґ. — В. Шишка, предс.; А. Бодник, кас.; Л. Демчук, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. Мир, від. 324, повідомляє, що місячні збори відбудуться в суботу, 13 січня, в домі Укр. Громади на 23-тій і Бравн ул., в год. 7.30 ввечір. Місцеві і позамісцеві члени і членниці є обовязані на зборах бути. Припоминається довгуючим членам не занедбувати своїх вкладок, бо цим роблять шкоду і кривду собі і Товариству. Переходіть на нову систему, то вразі прикрости будете могли зазичитися на свою грамоту, приносіть стару грамоту секретареви. Членицям кажемо, що можуть сміло приходити на збори, бо тепер навіть є в уряді Товариства пані Марія Яськів, заст. предс., і пані Ева Машлюк, заст. касієра. Вписуйте дітей до Союза. Приводіть нових членів. Тільки у своїй організації ми чуємося свої. Ніхто нам не поможе, як ми сами собі не поможемо. — Олекса Горохівський, предс.; Петро Максимович, кас.; Мих. Туркот, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов Дністер, від. 361, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 13 січня, в годині 8-мій ввечір, в У. Н. Домі, 217-19 Іст 6-та ул. Проситься членів явитись на означений час, щоби можна скінчити збори якнайскорше. Не явившийся на ці збори член підлягає карі після статута. Уряд на 1934 рік вибрано як слідує: Ілія Гузар, гол., Максим Савіцький, І. заст.; Петро Бих, II. заст.; Яків Вайнер, рек. секр.; Михайло Боднар, фін. секр.; Андрій Свитак, кас.; Василь Савіцький, заст.; Михайло Никифорчин, Микола Щуст і Андрій Волошин, контр. комісія; Василь Фурик, Прокіп Панчишин і Микола Левкович, тростісти; Петро Свистун, Григорій Мисак, Тимотей Пригода, Василь Артус, Ілія Кошлейчук, Михайло Притула, Ксеня Першин і Марія Шевчук, контроля хорих; Михайло Олексів, бібліотекар; Іван Галичин, заст.; Павло Гаврис і Василь Бучинський, хорунжі. — Ілія Гузар, гол.; Я. Вайнер, рек. секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Бр. Сош. св. Духа, від. 237, повідомляє своїх членів, що звичайний мітінґ відбудеться в неділю, 14 січня, точно в годині 1-ій пополудни, в У. Н. Домі. Тому, що на деннім порядку є досить важні справи до полагодження, то просимо явитися конечно і на означений час. На річнім мітінґу вибрано слідуючий уряд на 1934 рік: Лука Благітка, предс.; Теодор Сорока, заст.; Григорій Забитко, кас.; Антін Лебіщак, заст.; Григорій Стеців, секр.; Василь Комар, заст.; Василь Стецула, Ілько Вовк і Іван Тиман, контр. комісія; Микола Броницький і Іван Пастернак, надз. хорих; Іван Лучак, прапорчик. Мітінґи будуть відбуватись в кожду другу неділю в місяци, в У. Н. Домі при 4 і Ворд ул. — Гр. Стеців, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 4, повідомляє своїх членів, що місячний і річний мітінґ відбудеться в суботу, 13 січня, точно в годині 7-мій ввечір, в гали під ч. 72 Моріс ул. Проситься кождого члена явитись на цей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Почуєте справоздання за 1933 рік і буде вибір урядників на 1934 рік. Не явившийся член буде караний 1 дол., а урядник 2 дол. — Микола Пупчик, предс.; Андрій Смакула, кас.; Семен Кусень, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Відділ 204 повідомляє своїх членів, що на річних зборах 30 грудня вибрано уряд як слідує: Петро Сокальчук, предс., Петро Мартинюк, заст.; Микола Близнак, секр.; Іван Тураш, кас.; Микола Мороз, Іван Хитрик і Яків Щигол, контрольори. На цих зборах переведено слідуючі ухвали. Місячні збори відбуваються в кожну другу суботу місяця в галі укр. правосл. церкви при 14-ій ул. ч. 334. Всі члени мають свої місячні членські вкладки до Союза приносити на час, а в крайній мірі доручити їх секретареви найдальше до 25-го кождого місяця. Отже як член не виконає своєї повинности на час і за це буде суспендований, імина спаде на нього самого. Тому, що місячні збори в січні припадають на день 13 січня, коли всі святкують стрічу Нового Року (День Маланки), збори вимково переноситься на день 20-го січня, між 7-ою і 9-ою год. ввечір. — Петро Сокальчук, предс.; Микола Близнак, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Отсим повідомляється членів Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 279, що на річнім мітінґу 31 грудня вибрано слідуючий уряд на 1934 рік: Ст. Гладкий, предс.; М. Косоноцький, заст.; Мих. Баран, фін. секр.; Гр. Шустикевич, рек. секр.; Ів. Мищ, кас.; К. Піддубчишин, М. Заяць і Н. Пігура, контр. комісія; Ю. Гук, А. Борик, О. Яцків, надз. хорих. Мітінґи дальше будуть відбуватись 15-го дня кождого місяця. Проситься членів прийти на слідуючий мітінґ 15 січня і привести нових членів. — Гр. Шустикевич, рек. секр.

ВІЛКС-БЕРІ, ПА. Бр. св. Василія Великого, від. 278, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеться 14 січня, зараз по Богослуженню, в гали церковній. Буде справоздання контр. комісії за 1933 рік і вибір уряду на 1934 рік. Обовязком є кождого члена явитись на цей мітінґ і вирівнати свої вкладки. Не явившийся член або урядник буде караний після статута. — Йосиф Гоменюк, предс.; Йосиф Крохмалюк, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Укр. Нар. Союз від. 341 повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в суботу, 13 січня, в годині 3-тій пополудни, в У. Н. Домі. На зборах буде річне справоздання і вибір уряду на біжучий рік та інші важні справи. Кождий член має явитись на цих зборах, а не явившийся заплатить кару після статута. — Андрій Жук, предс.; Ст. Гр. Палівода, секр.

ТОЛІДО, О. Бр. св. О. Николая, від. 167, повідомляє своїх членів, що звичайний мітінґ відбудеться в неділю, 14 січня, в годині 2-гій пополудни, в Юніон Гали, 2748 Лаґренджи ул. Проситься кождого члена прийти на цей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. — П. Зьонкевич, предс.; С. Гаврилюк, кас.; М. Корнова, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 155, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітінґ відложено з 14-го на 21-го січня, з причини, що галя буде занята другим відділом У. Н. Союза, котрий носить назву Бр. св. Василія, а припадає на наш новий рік. — Василь Козак, предс.; Василь Яричинич, кас.; Андрій Яричевський, секр.

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 64, подає до відома місцевим і позамісцевим членам, що річний мітінґ відбудеться в суботу, 13 січня, в годині 7.30 ввечір, в гали де звичайно. Проситься всіх членів прибути на мітінґ, бо буде річне справоздання уряду. Проситься довгуючих членів вирівнати свої довги, бо інакше будуть суспендовані. Кождий член повинен явитись на цей мітінґ, бо буде вибір уряду. — Іван Ґабрилович, предс.; Гнат Ничка, кас.; Іван Ількович, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Петра і Павла, від. 165, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в понеділок, 15 січня, в годині 7.30 ввечір, в гали церковній. Проситься всіх членів прибути на ці збори. Буде справоздання з цілого року і вибір уряду на 1934 рік, бо на минувших зборах було замало членів, щоб можна було вибрати уряд. Проситься всіх довгуючих членів вирівнати свої довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. Члени, котрі хочуть змінити свої грамоти, нехай принесуть старі грамоти на ці збори. — Михайло Глушик, секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. Тов. Українська Січ, від. 182, повідомляє, що уряд на 1934 рік вибрано як слідує: Іван Живицький, предс.; Яким Красінчук, заст.; Т. Яськів, фін. секр.; Іван Роздябик, кас.; Т. Кушільницький і Т. Качур, тростісти; Іван Гришко, Теодор Хащовський і Мих. Шевчук, дозорці хорих.

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. Укр. Нар. Союза, від. 292, подає до загального відома усім місцевим і позамісцевим членам, що на річних зборах 30 грудня вибрано на 1934 рік отсих урядників: Дмитро Запотічний, предс.; Володимир Дідик, заст.; Петро Кізел, секр.; Микола Чорний, помічник секр.; Теодор Медвідь, кас.; Іван Форись і Мих. Андрусевич, радні; пані Марія Форись і Петро Шпирка, доглядачі хорих; Стефан Чорний, Михайло Коваль і Ілія Стефаняк, контр. комісія; Никита Буртник і Стефан Рупа, дверники. — Петро Кізел, секр., 6415 Perkins.

БАЙОН, Н. ДЖ. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 213, повідомляє, що на річнім мітінґу 12 грудня вибрано на 1934 рік уряд як слідує: Ю. Бойко, предс.; А. Басараб, заст.; А. Бирич, фін. секр.; Н. Путас, заст.; Я. Кобрин, рек. секр.; С. Ґотра, заст.; М. Паходяк, кас.; М. Шоламий, заст.; В. Савран, С. Липа і В. Салій, контр. комісія; Гр. Анташ і В. Салій, прапорчики. Мітінґи відбуваються у вівторок по 10-тім. — Ю. Бойко, рек. секр.

ЙОРКВІЛ, О. Тов. ім. Ів. Франка, від. 77, подає до відома, що на річних зборах 17 грудня вибрано урядників на 1934 рік: Н. Зарічний, предс.; Е. Яремцьо, заст.; П. Головід, секр.; П. Федаш, заст.; С. Яремцьо, кас.; Й. Зоць, заст.; Василь Яцейко і І. Мартиняк, контрольори; М. Йоган, С. Телевяк і К. Ромашкевич, надз. хорих. — Петро Головік, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Запорозька Січ, від. 117, повідомляє, що на річних зборах 23 грудня вибрано слідуючий уряд на 1934 рік: Тимко Ніняєвський, предс.; Микола Кароль, заст.; Павло Васильків, фін. секр.; Йосиф Деревянка, заст.; Юстин Кароль, рек. сек.; Павло Борида, заст.; Дмитро Семенюк, кас.; Іван Хома, заст.; Петро Зібрицький, тростіст; П. Барила, Й. Деревянка і С. Назарійчук, контр. комісія книжок; С. Малярський, господар галі; М. Кефор, І. Костишин і С. Малярський, контрольори хорих. — П. Васильків, фін. секр.

ГАРВЕЙ, ІЛЛ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 335, повідомляє, що на річнім мітінґу вибрано уряд на 1934 рік як слідує: Н. Гуцул, предс.; Н. Степанчук, заст.; А. Кохарський, кас.; Ілько Устіяновський, секр.; А. Бубин, прот. секр.; Я. Мисник, контр.; М. Бойко і А. Ярима, опікуни хорих. Мітінґи будуть відбуватися в домі під ч. 125 Вест 150 ул. — Н. Гуцул, предс.; А. Кохарський, кас.; І. Устіяновський, секретар, 125 W. 150th St.

ШІКАГО, ІЛЛ. Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 301, подає до відома всім своїм членам, що уряд на 1934 рік вибрано з отсих членів: Кирило Січевський, предс.; Микола Никрлишин, заст.; Павло Підлісний, фін. секр.; Микола Древницький, рек. секр.; Прокіп Зарубій, кас.; Петро Дідух і Антін Галущак, контрольори; Іван Шумський, Лука Доманьчук і Василь Галущак, надз. хорих; Іван Медзяк і Василь Чепіль, прапорчики. Напоминається всіх членів, щоби точно платили свої вкладки, бо цего року будемо поступати стисло після наших ухвал і статута У. Н. Союза. — П. Підлісний, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ТАРЗАН І ЛЮДОЇДИ.

(22).

Сонце, яке освітило загороду Першої Жінки по втечі Тарзана, знайшло її покинену. Лише тіло молодого Алалуса, вбитого попереднього вечора братом, лежало на загороді, де воно впало. Коли Перша Жінка здерла одіж з Тарзана, як він лежав без памяти, вона лишила на його шиї золотий ланцюшок, а на ньому золотий медаліон, висаджений діямантами. Його Тарзан дістав був від своєї матери. Як він лежав без памяти, вже ограблений з одежі, цей ланцюшок украв йому з шиї хлопець, котрий тепер лежав на землі без життя.

— о —

На небі появилася чорна точка. Вона росла й росла і нарешті показався великий птах, що плив легко з розпростертими крилами. Він кружляв великими кругами понад загородою Першої Жінки, а потім осів на землі. Це був суп Ска. За ним скоро показались інші. Як вони відлітали, то довкола шиї одного з них висів обмотаний ланцюшок з діямантами.

Ска пробував скинути з себе ланцюшок, що обмотався йому довкола шиї та не давав йому рушатися свобідно, як він ходив по землі. Але ланцюшок намотався два рази довкола шиї і суп не міг його скинути. Отже він полетів понад Великий Терновий Ліс, а великі ясні діяманти блестіли йому на шиї... Тарзан, вимкнувши жінки, що за ним гналися, задержався на дереві, під котрим станув син Першої Жінки, ввесь завмерлий зі страху. На нього гнався лев Нума.

Посягнувши скоро рукою вниз, Тарзан схопив хлопчину за волосся та витягнув його вгору саме в хвилі, як лаби льва готові були його обняти в смертельні обійми. Цілий наступний день Тарзан займався полюванням за поживою, вишукував добру зброю й одіж. Він був голий і неузброєний, і йому певно прийшлосяб тяжко, якби не те, що це був якраз Тарзан. Він знайшов подостатком овочів, оріхів та пташачих гнізд. Але його тягнуло до мяса. І Тарзан полював на ріжні звірі кождої години, не лише для поживи, але й на те, щоби зробити собі ріжні корисні речі зі шкіри й пазурів звірят.